

Hollolan seurakunnan 25.5.2011 pidetyn kirkkovaltuuston kokouksen

PÄÄTÖSLUETTELO

Kokouksen pöytäkirja on nähtävänä kirkkoherranvirastossa 27.5.2011 - 27.6.2011:

- § 29 Kokouksen avaaminen
- § 30 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen
- § 31 Pöytäkirjantarkastajien ja ääntenlaskijoiden valinta
- § 32 Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen
- § 33 Tilinpäätös vuodelta 2010
- § 34 Tilintarkastuskertomus vuodelta 2010 ja vastuuvapaudesta päättäminen
- § 35 Henkilöstön kehittämissopimus
- § 36 Paavo Takalan aloite Vesikansan Pietä-aulun kunnostamisesta
- § 37 Ilmoitusasiat
- § 38 Kokouksen päättäminen

Hollolassa 25.5.2011

Eila Iivari
kirkkovaltuuston puheenjohtaja

KIRKKOVALTUUSTO

Aika	Keskiviikko 25.5.2011 klo 18.00 – 19.50
Paikka	Sovituksenkirkko, Keskuskatu 2. Maria-sali
Puheenjohtaja	Eila Iivari
Varsinaiset jäsenet	Aakala Seija, varapj. Anonen Anni Anttila Sini Arvila Erkki Halme Liisa Hämäläinen Kalevi Ihalainen Tapani Korkeila Laura Koskelo Aimo Laiho Elina Lindqvist Kauko Lyyri Maija Mantere Heikki Muhli Sirkku Rinne Keijo Ruokonen Ruut Salo Tuulia Sulonen Kari Takala Paavo Tanhuanpää Ritva-Liisa Tiilikka Liisa Tuominen Siiri Wessman Jorma
Poissa	Kotiaho Pekka Palminen Helena Louekoski-Huttunen Toini Koljonen Heikki, kiinteistöpäällikkö, esittelijä
Varajäsenet	
Muut	Lahtinen Antti, kirkkoherra, esittelijä Seppänen Heikki, talouspäällikkö, esittelijä Säde Juhana, tiedottaja, kirkkovaltuuston sihteeri

§ 29 Kokouksen avaaminen

Kirkkoherra piti alkuhartauden ja puheenjohtaja avasi kokouksen.

§ 30 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Esitys: Puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Päätös: Suoritettiin nimenhuuto.

Suoritettun nimenhuudon mukaan paikalla oli 24 kirkkovaltuuston varsinaista jäsentä ja kaksi varajäsentä, yhteensä 26 valtuutettua.

Varsinaisista jäsenistä pois olivat Louekoski-Huttunen Toini, Palmi-
nen Helena ja Kotiaho Pekka.

Kutsutuista varajäsenistä paikalle on saapunut Simola Juha ja Silven-
toinen Aimo.

Lisäksi todettiin läsnäoleviksi kirkkoherra, talouspäällikkö ja kirkkoval-
tuuston sihteeri.

Tästä kirkkovaltuuston kokouksesta oli ilmoitettu seurakunnan il-
moitustaululla olleella kuulutuksella. Kyseisessä kuulutuksessa on
mainittu kokouksen tarkastetun pöytäkirjan nähtävilläolo 27.5. -
27.6.2011 kirkkoherranvirastossa kello 9-15.

Edelleen todettiin, että valtuutetuille on postitettu kokousasiakirjat
19.5.2011.

Todettiin kokous laillisesti kokoonkutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

§ 31 Pöytäkirjantarkastajien ja ääntenlaskijoiden valinta

Esitys: Kokoukselle valitaan pöytäkirjantarkastajat ja ääntenlaskijat.

Päätös: Tehtäviin valittiin Hämäläinen Kalevi ja Ihalainen Tapani.

§ 32 Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen

Esitys: Kokouksen työjärjestykseksi hyväksytään esityslista.

Päätös: Esityslista hyväksyttiin työjärjestykseksi.

§ 33 Tilinpäätös vuodelta 2010

Kirkkojärjestyksen 15 luvun 9 pykälän mukaan: "Tilikaudelta on laadittava tilinpäätös, johon kuuluvat tuloslaskelma, tase, rahoituslaskelma ja niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja 9 luvun 6 §:n 1 momentissa tarkoitettu toimintakertomus. Samassa yhteydessä on tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelyä sekä talouden tasapainottamista koskeviksi toimenpiteiksi.

Kirkkoneuvoston on laadittava tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä. Tilinpäätöksen allekirjoittavat päätösvaltainen kirkkoneuvosto ja taloudesta vastaava viranhaltija. Allekirjoitettu tilinpäätös on annettava viipymättä tilintarkastajille. Tilintarkastuskertomus on laadittava toukokuun loppuun mennessä. Kirkkoneuvoston on esitettävä tilinpäätös ja tilintarkastuskertomus sekä siihen mahdollisesti liittyvät vastineet kirkkovaltuuston käsiteltäviksi. Kirkkovaltuuston on päätettävä tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapaudesta kesäkuun loppuun mennessä."

Sovituksenkirkko otettiin käyttöön huhtikuussa. Se näkyy tasekirjan talousluvuissa ja talouden tunnusluvuissa.

Osa tilinpäätösasiakirjoista ilman tasekirjaa on esitelty kirkkoneuvostolle 23.3.2011 kokouksen pykälässä 64 tiedoksi.

Ohessa tasekirja, joka sisältää toimintakertomuksen sekä mm. seuraavat tilinpäätösasiakirjat:

a)

Tuloslaskelma 1.1. - 31.12.2010. Tuloslaskelma osoittaa 355.133 euroa ylijäämää. Tilikauden tulokseen sisältyy ns. kertaeränä kappeliseurakunnan yhdistymisavustusta 34.360 euroa. Lisäksi vuoden 2010 talousarviosta siirrettiin kirkkovaltuuston päätöksellä 1.2.2011 pykälässä 13 c) toimintakuluja vuodelle 2011 yhteensä 21.698 euroa.

b)

Talousarvion toteutumisraportti 1.1. - 31.12.2010, mikä osoittaa, että ulkoiset toimintakulut olivat 4.491.184 euroa ja tulot 411.345 euroa ja toimintakate -4.079.839 euroa. Kun talousarviossa toimintakuluiksi oli arvioitu 4.758.810 euroa ja toimintatuloiksi 297.430 euroa oli toimintakulujen alitus 267.626 euroa ja toimintatulojen ylitys 113.915 euroa talousarvioon verrattuna. Toimintamenojen kasvu edellisestä vuodesta oli 244.013 euroa ja 5,7 prosenttia ja nettomenojen kasvu 164.601 euroa ja 4,2 prosenttia.

c)

Tase 31.12.2010. Taseen loppusumma on 17.095.984 euroa, kasvua 2.096.420 euroa. Rahoitusarvopaperit ja rahat ja pankkisaamiset olivat 922.156 euroa ja vähennys 478.156 euroa.

d)

Rahoituslaskelma 1.1. - 31.12.2010. Rahoituslaskelma kertoo investointeihin, lähinnä kirkon rakentamiseen, käytetyn 2.937.915 euroa ja kassavarojen vähentyneen 478.156 euroa. Lainaa nostettiin 1.900.000 euroa talousarvion ollessa 2.000.000 euroa. Lainaa Sovituksenkirkon rahoittamiseen on nostettu yhteensä 4.500.000 euroa.

e)

Hollolan hautainhoitorahaston tuloslaskelma 1.1. - 31.12.2010 osoittaa tilikauden tuloksen olevan -4.391 euroa alijäämää. Taseen loppusumma 31.12.2010 on 398.718 euroa ja talousarvion toteutumisasiiraportti osoittaa menojen olleen 80.613 euroa ja tulojen 76.223 euroa.

f)

Hämeenkosken kappeliseurakunnan hautainhoitorahaston tuloslaskelma 1.1. - 31.12.2010 osoittaa tilikauden tuloksen olevan 26.264 euroa ylijäämää. Taseen loppusumma 31.12.2010 on 61.118 euroa ja lisäys 38.208 euroa. Menot olivat 30.287 euroa ja tulot 56.551 euroa. Hämeenkosken hautainhoitorahaston hyvä tulos johtuu rahaston omistajan asunto-osakkeen myynnistä, josta myyntivoittotulo oli 42.753 euroa.

g)

Missiokaupan tuloslaskelma 1.1. - 31.12.2010 osoittaa tilikauden tuloksen olevan ylijäämää 25.517 euroa ja taseen loppusumma 31.12.2010 on 25.841 euroa. Lähetysjärjestöille tilitettävä määrä viime vuodelta on 25.517 euroa.

Seurakunnan tilikauden ylijäämä 355.133 euroa esitetään jätettäväksi yli- ja alijäämätilille.

31.12.2010 tilillä on ylijäämää yhteensä 1.511.729 euroa.

Maksuvalmius on koko vuoden ollut hyvä.

Esitys:

Kirkkoneuvosto päättää

- käsitellä ja hyväksyä vuoden 2010 tilinpäätöksen tasekirjoineen, toimintakertomuksineen esitettäväksi kirkkovaltuuston hyväksyttäväksi,

- esittää kirkkovaltuustolle seurakunnan tilikauden ylijäämän 355.133 euroa jätettäväksi tilikauden yli- ja alijäämätilille ylijäämäksi,
- allekirjoittaa tilinpäätöksen ja jättää tilinpäätösaineiston vuodelta 2010 tilintarkastajille tarkastettavaksi.

Kirkkoneuvosto 13.4.2011 § 83:

Kirkkoneuvosto

- käsitteli ja hyväksyi vuoden 2010 tilinpäätöksen tasekirjoineen, toimintakertomuksineen esitettäväksi kirkkovaltuuston hyväksyttäväksi,
- esittää kirkkovaltuustolle seurakunnan tilikauden ylijäämän 355.133 euroa jätettäväksi tilikauden yli- ja alijäämätilille ylijäämäksi.

Päätös:

Kirkkovaltuusto hyväksyi kirkkoneuvoston esityksen.

Tästä päätöksestä voi esittää kirkollisvalituksen kirkkolain 24. luvun 4. ja 6. pykälän perusteella.

Lisätietoja:

Taluspäällikkö Heikki Seppänen

Keskuskatu 2

15870 Hollola

puh. 044 524 6257

Sähköposti: heikki.seppanen@evl.fi

§ 34 Tilintarkastuskertomus vuodelta 2010 ja vastuuvapaudesta päättäminen

Kirkkojärjestyksen 15 luvun 9 pykälän mukaan ”Kirkkovaltuuston on päätettävä tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapaudesta kesäkuun loppuun mennessä.”

Ohessa 26.4.2011 päivätty kirkkovaltuustolle osoitettu tilintarkastuskertomus vuodelta 2010, missä esitetään tilinpäätöksen hyväksymistä ja vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tarkastamaltaan tilikaudelta.

Esitys: Jaosto merkitsee tiedoksi oheisen tilintarkastuskertomuksen ja esittää, että kirkkoneuvosto esittää, että kirkkovaltuusto päättää tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä tilivelvollisille tilikaudelta 1.1.- 31.12.2010.

Kirkkoneuvoston taloudellisen jaoston päätös 3.5.2011 § 26:

Esitys hyväksyttiin.

Kirkkoneuvosto 10.5.2011 § 101:

Esitys hyväksyttiin.

Päätös: Kirkkovaltuusto hyväksyi esityksen.

Tästä päätöksestä voi esittää kirkollisvalituksen kirkkolain 24. luvun 4. ja 6. pykälän perusteella.

Esittelijä:
Taluspäällikkö Heikki Seppänen
Keskuskatu 2
15870 Hollola
Puh. 03 524 6660
Sähköposti heikki.seppanen@evl.fi

§ 35 Henkilöstön kehittämissopimus

Kirkon työmarkkinalaitos, lyhennetty:

”Kirkon pääsopijaosapuolet ovat hyväksyneet Kirkon henkilöstön kehittämissopimuksen. Se tuli voimaan 1.12.2010 lukien ja sillä korvataan vuonna 1998 voimaan tullut Kirkon henkilöstökoulutussopimus. Kehittämissopimus sisältää virka- ja työehtosopimusvaikuttaisia määräyksiä sekä määräyksiä, jotka ovat suositusluontoisia.

Virka- ja työehtosopimusvaikuttaiset kehittämissopimuksen määräykset koskevat etuuksia, joihin henkilöstö on oikeutettu henkilöstökoulutukseen (luku 3) osallistuessaan tai eräitä muita kehittämiskeinoja käytettäessä (luku 4). Näitä määräyksiä sovelletaan 1.12.2010 lukien.

Suositusluontoiset määräykset (luku 2) koskevat henkilöstön kehittämisen lähtökohtia ja sen yleisiä periaatteita. Niiden voimaan tulosta seurakuntaa sitovasti päättää kirkkovaltuusto.

Sen tulisi päättää niistä ennen talousarviovuotta 2012 koskevan valmistelun käynnistymistä.

Ennen päätöstä asiaa on käsiteltävä henkilöstön tai heidän edustajien kanssa Kirkon yhteistoimintasopimuksen edellyttämällä tavalla.

Kehittämissopimuksen henkilöstökoulutusta koskevissa määräyksissä lähdetään siitä, että työnantaja järjestää ja hankkii harkintansa mukaan henkilöstölleen koulutusta, jonka tavoitteena on pitää yllä ja parantaa työntekijöiden ammatillisia valmiuksia toimia työssään ja työyhteisössään. Työntekijän henkilöstökoulutukseen osallistumisoikeus tai -velvollisuus, koulutusajan palkallisuus ja muut mahdollisesti maksettavat korvaukset määräytyvät työnantajan tekemän koulutustarpeita koskevan arvioinnin perusteella. Koulutustarpeita arvioidaan työntekijöiden virka- tai työtehtäviä ja seurakunnan toimintaa ohjaavia strategisia tavoitteita vasten sekä ottaen mahdollisuuksien mukaan huomioon myös kokonaiskirkon koulutukselliset tarpeet.

Kehittämissopimus sisältää myös määräyksiä taloudellisista etuuksista, jotka koskevat perehdyttämistä, työnohjausta ja mentorointia sekä työkykyä ylläpitävää varhaiskuntoutusta.

Kokonaan uutta näissä määräyksissä on vain mentorointia koskeva osuus.

Kirkon henkilöstön kehittämissopimuksen suositusluontoiset määräykset (luku 2) koskevat henkilöstön kehittämisen lähtökohtia ja sen yleisiä periaatteita. Näissä määräyksissä kannustetaan seurakuntaa varmistamaan jatkuvalla ja suunnitelmallisella kehittämisellä seurakunnan toi-

minnan ja kokonaiskirkon tarpeiden edellyttämä osaaminen, edistämään työntekijöiden työhyvinvointia, tukemaan uusien tehtävien omaksumista sekä muutoksen hallintaa.

Henkilöstön kehittämiseen tulee kehittämissopimuksen mukaan varautua myös taloudellisesti ja sen tulee kattaa koko henkilöstö.

Sopimuksessa on esimerkkejä henkilöstön kehittämisen keinoista. Niitä ovat mm. henkilöstökoulutus, perehdyttäminen, mentorointi ja työnohjaus sekä oppimista ja urakehitystä tukevat menettelytavat, osallistumismahdollisuudet ja hankkeet (3 §).

Henkilöstön ja seurakunnan tarpeet määrittävät, mitä keinoja käytetään. Kehittämistarpeet ja kehittämisen painopistealueet määritellään sopimuksen mukaan erikseen seurakunnan kolmivuotisen toiminnan ja talouden suunnittelun yhteydessä. Ne konkretisoidaan vuosittain talousarvioon sisällytettävässä henkilöstön kehittämissuunnitelmassa.

Työnantajan edellytetään kartoittavan suunnittelukausittain henkilöstön näkemyksiä kehittämistarpeistaan ja käytettävistä kehittämisen keinoista yhteistoiminnassa henkilöstön kanssa.

Työpaikan kehittämistarpeita voidaan selvittää myös osaamiskartoituksen avulla.”

Asiasta on keskusteltu johtoryhmässä ja yhteistyötoimikunnassa, missä henkilöstön kehittämissopimus on hyväksytty 3.5.2011.

Esitys:

Kirkkoneuvosto päättää hyväksyä edellä esitetyn ja oheisissa liitteissä esitellyn henkilöstön kehittämissopimuksen seurakunnan päätettävät osat luvussa 2 pykälät 2 - 4 esitettäväksi kirkkovaltuuston hyväksyttäväksi ja tulevan voimaan 1.6.2011 lukien:

- 2 § kehittämisen tarkoitus
- 3 § kehittämisen keinot ja
- 4 § kehittämisen suunnitelmallisuus

Muilta osin kirkon henkilöstön kehittämissopimus on virkaehtosopimuksena voimassa ja merkitään tiedoksi.

Kirkkoneuvosto 10.5.2011 § 104:

Kirkkoneuvosto päätti hyväksyä edellä esitetyn ja oheisissa liitteissä esitellyn henkilöstön kehittämissopimuksen seurakunnan päätettävät osat luvussa 2 pykälät 2 - 4 esitettäväksi kirkkovaltuuston hyväksyttäväksi ja tulevan voimaan 1.6.2011 lukien:

- 2 § kehittämisen tarkoitus
- 3 § kehittämisen keinot ja
- 4 § kehittämisen suunnitelmallisuus

Muilta osin kirkon henkilöstön kehittämissopimus on virkaehtosopimuksena voimassa ja se merkittiin tiedoksi.

Päätös: Kirkkovaltuusto hyväksyi esityksen.

Tästä päätöksestä voi esittää kirkollisvalituksen kirkkolain 24. luvun 4. ja 6. pykälän perusteella.

Esittelijä:
Talouspäällikkö Heikki Seppänen
Keskuskatu 2
15870 Hollola
puh. 044 524 6257
Sähköposti: heikki.seppanen@evl.fi

§ 36 Paavo Takalan aloite Vesikansan Pietä-taulun kunnostamisesta

Takalan aloite liitettiin pöytäkirjaan.

§ 37
Ilmoitusasiat

a)

Verotuloja on kertynyt huhtikuun loppuun mennessä seuraavasti ja verrattuna vastaavaan aikaan vuonna 2010:

	2010	2011	Muutos	Muutos
	Huhtikuu	Huhtikuu	Euroa	%
Ansio- ja pääomaverotulot	1.784.451	1.898.338	+113.887	+6,4
Yhteisöverotulot	88.267	93.640	+5.373	+6,1
Yhteensä	1.872.718	1.991.978	+119.260	+6,4

Talousarviossa arvioitu vuoden 2011 verotulo 5.250.000 euroa on 104.986 euroa ja 2,0 prosenttia suurempi kuin vuonna 2010 toteutunut 5.145.014 euron verotulo.

b)

Kirkkoneuvosto on kokouksessaan 10.5.2011 päättänyt esittää Kirkkohallitukselle vastauksena kyselyyn, että Hollolan seurakunnan paras ajankohta liittyä kirkon talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksen asiakkaaksi on vuonna 2014 sillä varauksella, ettei seurakuntaraken-teissa tapahdu muutoksia.

c)

Tampereen hiippakunnan tuomiokapituli on kokouksessaan 12.5.2011 § 201 vahvistanut Hollolan seurakunnan kirkkovaltuuston 30.3.2011 § 21 päätöksen, mikä koskee Hollolan vanhan hautausmaan osasto 10 hautausmaakaavan ja käyttösuunnitelman muuttamista (urna-alueen laajentaminen arkkuhautojen kohdalle).

d)

Vuoden 2011 Yhteisvastuukeräyksen tuotto oli keräyspäällikkö Kauko Lindqvistin mukaan 21585 euroa.

e)

Kirkolliskokousedustaja Aimo Koskelo kertoi terveisensä kirkolliskokouksesta.

f)

Kirkkovaltuuston kokoukset ovat syksyllä 2011 9.11. ja 7.12.

Valtuustoryhmille on varattu kokoontumistilat kokouspäivinä klo 16-18 samoissa paikoissa kuin tänä keväänä sillä poikkeuksella, että Ihmisläheinen seurakuntatyö kokoontuu jatkossa pohjakerroksen takkahuoneessa.

Kirkkovaltuusto: a) Merkittiin tiedoksi.
b) Merkittiin tiedoksi.
c) Merkittiin tiedoksi.
d) Merkittiin tiedoksi.
e) Merkittiin tiedoksi.
f) Merkittiin tiedoksi.

§ 38 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen ja totesi, että tiedot muutoksenhausta liitetään pöytäkirjaan.

Allekirjoitukset:

Eila Iivari
puheenjohtaja

Juhana Säde
sihteeri

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty Hollolassa 25.5.2011

Tapani Ihalainen
pöytäkirjantarkastaja

Kalevi Hämäläinen
pöytäkirjantarkastaja

HOLLOLAN SEURAKUNTA
Kirkkovaltuusto

VALITUSOSOITUS
Kokouspäivämäärä
25.5.2011

 Pöytäkirjan pykälä
38

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	<p><u>Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot</u></p> <p>Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 5 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä hallintolainkäyttölain 5 §:n 1 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkista hankintaa koskevasta päätöksestä ei saa tehdä julkisista hankinnoista annetun lain mukaista valitusta, koska päätös koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.</p> <p>Pöytäkirjan pykälät:</p>
	<p><u>Erikseen säädetty muutoksenhakukiellot</u></p> <p>1. Hallintolainkäyttölain 5 §:n 2 mom :n mukaan päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Valitusta ei saa tehdä hallinnon sisäisestä määräyksestä, joka koskee tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamista.</p> <p>2. Muun lainsäädännön mukaan päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.</p> <p>3. Hankintaa koskevista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 8 a § 2 momentin nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 15 §:n mukaisen kynnysarvon¹.</p> <p>Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet:</p>

HANKINTAOIKAISU

Hankintaoikaisun tekeminen	<p>Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintaoikaisun (Hankintalaki 80-83 §).</p> <p>Toimitusosoite Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle. Hankintayksikön yhteystiedot:</p> <p>Hollolan seurakunnan kirkkoneuvosto, pöytäkirjan pykälät:</p> <p>Käyntiosoite: Keskuskatu 2 Postiosoite: Keskuskatu 2, 15870 Hollola Telekopio: (03) 780 6632 Sähköposti: hollolan.seurakunta@evl.fi</p> <p>Hankintaoikaisu on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Hankintaoikaisun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisen jälkeen, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiannosta viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä siitä, että sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin. Hankintaoikaisun on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p>
Hankintaoikaisun sisältö	<p>Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi – tiedot hankintaoikaisun kohteena olevasta päätöksestä – millaista oikaisua päätökseen vaaditaan – millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan <p>Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.</p>

¹ Kansallisen kynnysarvon suuruus on 30.000 € (tavarat –ja palvelut), 100.000 € (terveydenhoito –ja sosiaalipalvelut) ja 150.000 € (rakennus –ja käyttöoikeusurakat)

--	--

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomaisen ja valitusaika	<p><u>Kirkollis- ja hallintovalitukset</u> Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.</p> <p>Valitusviranomaisen ja yhteystiedot:</p> <p>Hämeenlinnan hallinto-oikeus Asiakaspalvelu avoinna: ma-pe klo 8.00-16.30 Käyntiosoite: Raatihuoneenkatu 1 Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13111 Hämeenlinna Puhelinvaihe: 010 36 42200 Telekopio: 010 36 42269 Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi</p> <p>Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät: § 33, 34, 35</p> <p>Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät:</p> <p><u>Kirkollisvalitus alustusasiassa</u> Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.</p> <p>Valitusviranomaisen ja yhteystiedot:</p> <p>Tampereen hiippakunnan tuomiokapituli, pöytäkirjan pykälät:</p> <p>Käynti- ja postiosoite: Eteläpuisto 2 C, 33200 Tampere Puhelinvaihe: (03) 238 1100 Telekopio: (03) 238 1150 Sähköposti: tampere.tuomiokapituli@evl.fi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kirkkohallitus, pöytäkirjan pykälät: <p>PL 185 (Satamakatu 11), 00161 Helsinki Telekopio: 09-1802 350 Sähköposti: kirkkohallitus@evl.fi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opetus- ja kulttuuriministeriö, pöytäkirjan pykälät: <p>PL 29 (Meritullinkatu 10), 00023 Valtioneuvosto Telekopio: 09-135 9335 (kirjaamo) Sähköposti: kirjaamo@minedu.fi</p>	<p>Valitusaika</p> <p>30 päivää</p> <p>30 päivää</p> <p>Valitusaika</p> <p>30 päivää</p> <p>30 päivää</p> <p>30 päivää</p>
	<p>Valitus markkinaoikeuteen Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut kirjallisesti tiedon asemaansa vaikuttavasta ratkaisusta tai tarjousmenettelyn ratkaisusta ja sen perusteista sekä kirjallisen ohjeen asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi (valitusosoitus). Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankintaoikeus koskevassa kohdassa.</p> <p>Markkinaoikeuden yhteystiedot</p> <p>Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen:</p> <p>Postiosoite: PL 118, 00131 HELSINKI Käyntiosoite: Erottajankatu 1–3, Helsinki Telekopio: 010 364 3314 Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi</p>	<p>Valitusaika</p> <p>14 päivää</p>

Muutoksenhaku-ajan laskeminen	Valitus- ja oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista, tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.
Valituskirjelmä	<p>Valituskirjelmässä <u>on ilmoitettava</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> - valittajan nimi ja kotikunta - postiosoite ja puhelinnumero, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa - päätös, johon haetaan muutosta - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi - perusteet, joilla muutosta vaaditaan <p>Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.</p> <p>Valituskirjelmään <u>on liitettävä</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> - päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä - todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta - asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. <p>Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.</p> <p>Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa (548/2007) tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua. Asia voidaan saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 15 §:n mukaisen kynnyksen.</p>
Valitusasiakirjojen toimittaminen	Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähtin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.
Oikeudenkäyntimaksu	Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (701/1993) 3 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa 90 euroa ja markkinaoikeudessa 226 euroa, jollei lain 6 tai 7 §:stä muuta johdu.
	Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.

Kun Vesikansan seurakuntakoti valmistui ja aloitti toimintansa, taiteilija Väinö Hämäläisen perikunta lahjoitti Hollolan seurakunnalle suurikokoisen taulun Pietá, joka esittää Jeesuksen ristiltä ottoa. Taulu on vuosien kuluessa päässyt pahasti rappeutumaan ja on jo kiireellisesti restauroinnin tarpeessa. Taulu on arvotaulu. Väinö Hämäläinen on tunnettu taiteilija, joka on tehnyt myös alttarimaalauksia, viimeisin Rautalammin kirkkoon. On toivottavaa, että Hollolan seurakunta ryhtyy toimiin taulun restauroimiseksi mahdollisimman pian niin kauan kun se on vielä mahdollista.

Liisa Alestalo
Paavo Takala

Takalan aloite, § 36